

NACIONALNI CENTAR ZA VANJSKO
VREDNOVANJE OBRAZOVANJA

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPI

POLITIKA I GOSPODARSTVO

PIG D-S014

PIG.14.HR.R.K1.20

12

Politika i gospodarstvo

Prazna stranica

OPĆE UPUTE

Pozorno pročitajte sve upute i slijedite ih.

Ne okrećite stranicu i ne rješavajte zadatke dok to ne odobri dežurni nastavnik.

Nalijepite identifikacijske naljepnice na sve ispitne materijale koje ste dobili u sigurnosnoj vrećici.

Ispit traje **90** minuta.

Ispred svake skupine zadataka je uputa za rješavanje. Pozorno je pročitajte.

Upotrebjavajte isključivo kemijsku olovku kojom se piše plavom ili crnom bojom.

Pišite čitko. Nečitki odgovori bodovat će se s nula (0) bodova. Ako pogriješite u pisanju, pogreške stavite u zagrade, precrtajte ih i stavite skraćeni potpis.

Kada riješite zadatke, provjerite odgovore.

Želimo Vam mnogo uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima 20 stranica, od toga 2 prazne.

Ako ste pogriješili u pisanju odgovora, ispravite ovako:

a) zadatak zatvorenoga tipa

Ispravno

Ispravak pogrešnog unosa

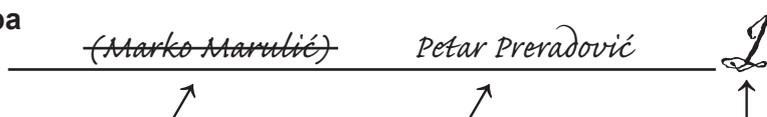
Neispravno

Prepisan točan odgovor

Skraćeni potpis

b) zadatak otvorenoga tipa

Precrtan netočan odgovor u zagradama

Točan odgovor

Skraćeni potpis

PIG D-S014

99

Politika i gospodarstvo

I. Zadatci alternativnoga izbora

U sljedećim zadatcima za svaku tvrdnju odredite je li točna (T) ili netočna (N).
Odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

<p>1. Političku zajednicu obilježavaju istovjetni interesi građana.</p>	<p>T N ☐ ☐</p>
<p>2. Kao rezultat borbe za politička prava, do 1960. godine žene u svim europskim državama dobile su pravo glasa.</p>	<p>T N ☐ ☐</p>
<p>3. Položaj i financiranje političkih stranaka uređuju se Ustavom Republike Hrvatske.</p>	<p>T N ☐ ☐</p>
<p>4. Kada su međunarodni ugovori koje je Republika Hrvatska sklopila i potvrdila u proturječju s domaćim zakonima, Ustav Republike Hrvatske daje prednost međunarodnomu ugovoru.</p>	<p>T N ☐ ☐</p>

PIG D-S014

05

Politika i gospodarstvo

<p>5. Ako Ustavom Republike Hrvatske nije drugačije određeno, Hrvatski sabor donosi odluke dvotrećinskom većinom glasova ako je na sjednici nazočna većina zastupnika.</p>	<p>T N ☐ ☐</p>
<p>6. Organizacija Ujedinjenih naroda je 1948. godine usvojila <i>Opću deklaraciju o pravima čovjeka</i> koja ne nameće formalne obveze državama.</p>	<p>T N ☐ ☐</p>
<p>7. Mikroekonomija se bavi pitanjem utjecaja smanjenja stope PDV-a prehrambenim proizvodima na opću razinu cijena.</p>	<p>T N ☐ ☐</p>
<p>8. U mikroekonomske ciljeve ubrajaju se osiguranje ekonomske slobode, ekonomske učinkovitosti i pravedne raspodjele.</p>	<p>T N ☐ ☐</p>
<p>9. U razvijenome tržišnom gospodarstvu veće su mogućnosti slobodnoga poduzetništva.</p>	<p>T N ☐ ☐</p>
<p>PIG D-S014</p>	 <p>05</p>

Politika i gospodarstvo

10. Visoke stope rasta stanovništva u zemljama u razvoju potiču velike migracije stanovništva iz ruralnih sredina u gradove.

T N

PIG D-S014

05

Politika i gospodarstvo

II. Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadacima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan. Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

11. Kako se naziva politički govor koji se upotrebljava među profesionalnim političarima, a manje je razumljiv većini građana?

- A. totalitarni
- B. ekskluzivni
- C. demokratski

- A.
- B.
- C.

12. Koja vrsta vlasti odražava vjerovanje puka u iznimne vrijednosti i autoritet vođe kojemu su i emotivno predani?

- A. racionalna
- B. karizmatična
- C. tradicionalna

- A.
- B.
- C.

13. Kojim posebnim biračkim pravom, osim općega biračkog prava, Ustav Republike Hrvatske jamči političko predstavništvo pripadnicima nacionalnih manjina?

- A. izborom predstavnika Vlade Republike Hrvatske iz redova nacionalnih manjina
- B. izborom predstavnika nacionalnih manjina u Hrvatski sabor
- C. izborom predstavnika nacionalnih manjina u sva lokalna predstavnička tijela

- A.
- B.
- C.

14. Proizvođači duhana s pomoću vještih stručnjaka nastoje utjecati legalnim sredstvima na donositelje zakona kako bi oni izglasali zakone koji pogoduju duhanskoj industriji. Koju od navedenih metoda političkoga djelovanja upotrebljavaju?

- A. agitaciju
- B. lobiranje
- C. promidžbu

- A.
- B.
- C.

Politika i gospodarstvo

<p>15. Koju od navedenih funkcija, prema Ustavu Republike Hrvatske, obavlja Predsjednik Republike Hrvatske?</p> <p>A. Imenuje i razrješuje vojne zapovjednike. B. Donosi Strategiju obrane Republike Hrvatske. C. Odlučuje o promjeni granica Republike Hrvatske.</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p>
<p>16. Kao opunomoćenik Hrvatskoga sabora za promicanje i zaštitu ljudskih prava, Pučki pravobranitelj postupat će na temelju pritužbi koje utvrđuju da su određeni subjekti povrijedili ljudska prava. Koji su to subjekti?</p> <p>A. građani i državna tijela B. građani i tijela s javnim ovlastima C. državna tijela i tijela s javnim ovlastima</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p>
<p>17. Kojoj od navedenih institucija Ustav Republike Hrvatske daje nadležnost za poduzimanje pravnih radnji radi zaštite imovine Republike Hrvatske?</p> <p>A. Vrhovnomu sudu B. Državnomu odvjetništvu C. Predsjedniku Republike Hrvatske</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p>
<p>18. Kakav je odnos manjine i većine u procesu asimilacije?</p> <p>A. Manjina napušta ili postupno gubi svoje običaje i prihvaća obrasce ponašanja, norme i vrijednosti većine. B. Većina napušta ili postupno gubi svoje običaje i prihvaća obrasce ponašanja, norme i vrijednosti manjine. C. Manjina zadržava svoje običaje, a većina uvažava obrasce ponašanja, norme i vrijednosti manjine.</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p>
<p>19. U koje se od navedenih dobara ubraja usluga prijepisa završnoga rada?</p> <p>A. u javno B. u slobodno C. u ekonomsko</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p>

PIG D-S014

01

Politika i gospodarstvo

<p>20. Kako se naziva politika kojom se nakon gospodarske depresije nastoji potaknuti gospodarski rast s ciljem poticanja zaposlenosti?</p> <p>A. restriktivna B. ekspanzivna C. stabilizacijska</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>21. Kako se naziva emitiranje vrijednosnica s ciljem prikupljanja sredstava od nefinancijskih institucija?</p> <p>A. transfer B. kreditiranje C. sekuritizacija</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>22. Koja se od navedenih poslovnih koncepcija i filozofija pojavljuje u uvjetima razvijene konkurencije na tržištu?</p> <p>A. prodajna B. proizvodna C. marketinška</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>23. Otac i sin kupuju ugledno brodogradilište i nastavljaju gradnju brodova. Kako se naziva takav način ulaska u posao?</p> <p>A. franšiza B. obiteljski posao C. kupovina postojećega posla</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>
<p>24. Kako se naziva skup svih linija srodnih proizvoda koje neka poslovna organizacija nudi kupcima?</p> <p>A. paket B. grupacija C. asortiman</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐</p>

PIG D-S014

01

Politika i gospodarstvo

25. Zbog globalizacije gospodarstva nijedna zemlja ne može u potpunosti svojim zakonima zaštititi atmosferu i okoliš pa je potrebna suradnja svih zemalja u tome području. Kako se naziva takva ekologija?

- A. interkulturalna
- B. multikulturalna
- C. transnacionalna

A.

B.

C.

Politika i gospodarstvo

III. Zadaci dopunjavanja

U sljedećim zadacima dopunite zadane rečenice upisivanjem sadržaja koji nedostaje. Odgovore upišite **samo** na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici. Ne popunjavajte prostor za bodovanje.

<p>26. Građani se radi ostvarenja svojih političkih ciljeva u suvremenim demokracijama udružuju u interesne skupine koje različitim oblicima političkoga djelovanja nastoje utjecati na odluke _____.</p>	<p>0 ☐ 1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>27. Utemeljenost postupanja u skladu s ustavom i zakonima, bez obzira kako su oni nastali, označava se pojmom _____.</p>	<p>0 ☐ 1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>28. Kada su u jednoj državi pozvani svi državljani da se neposredno izjasne o ulasku u Europsku uniju, provodi se _____ kao oblik političkoga odlučivanja.</p>	<p>0 ☐ 1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>29. Ovlaštenje za zabranu rada političkih stranaka koji je suprotan Ustavu Republike Hrvatske ima jedino _____.</p>	<p>0 ☐ 1 ☐</p> <p>bod</p>

PIG D-S014

02

Politika i gospodarstvo

<p>30. Prvi izbori za Predsjednika Republike Hrvatske održani su _____ godine.</p>	<p>0 ☐ 1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>31. Od 1999. godine teritorij Republike Hrvatske podijeljen je na _____ izbornih jedinica.</p>	<p>0 ☐ 1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>32. Kada ministarstva djeluju na provedbi zakona, ona obavljaju ovlasti _____ grane vlasti.</p>	<p>0 ☐ 1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>33. Prema Ustavu Republike Hrvatske, _____ su jedinice regionalne samouprave.</p>	<p>0 ☐ 1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>34. Proizvođač tekstila proširuje svoje poslovanje pa odlučuje uložiti u nabavku nove, modernije opreme. Time odgovara na temeljno ekonomsko pitanje _____ proizvoditi.</p>	<p>0 ☐ 1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>PIG D-S014</p>	 <p>02</p>

Politika i gospodarstvo

<p>35. U svakoj državi temeljnu funkciju nadzora ponude novca i očuvanja stabilnosti domaće valute ima _____ banka.</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>36. Banke na temelju primljenih depozita od stanovništva i poduzetnika mogu svojim klijentima izdavati _____, za što naplaćuju kamate.</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>37. Poduzetnici slobodno nabavljaju sve potrebne proizvodne čimbenike kako bi organizirali poslovnu aktivnost s ciljem prodaje svih stvorenih dobara i usluga, tj. država se minimalno miješa u njihove poslovne odluke. Ako je tako, kaže se da postoji _____ sloboda.</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>38. Dio javne potrošnje država financira i kroz dohodak koji prima od iznajmljivanja nekretnina (zemljišta i zgrada) u svojem vlasništvu, za što dobiva _____.</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>39. Osnovni instrumenti marketinškoga spleta su proizvod, promocija, cijena i _____.</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>PIG D-S014</p>	 <p>02</p>

Politika i gospodarstvo

40. Gospodarstvima poznatima kao *četiri tigra Istočne Azije*, osim Tajvana, Južne Koreje i Hong Konga pripada i _____.

0

1

bod

PIG D-S014

02

Politika i gospodarstvo

IV. Zadaci kratkoga odgovora

U sljedećim zadacima odgovorite kratkim odgovorom (riječju ili jednostavnom rečenicom).
Odgovore upišite **samo** na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici.
Ne popunjavajte prostor za bodovanje.

41. Stranka A nastoji koalirati sa strankom B kako bi sudjelovala u novoj vladi.
Što je stranci A političko sredstvo, a što cilj?

0
1

bod

42. Narod, prema Ustavu Republike Hrvatske, ostvaruje svoju vlast na dva načina.
Prvi je neposredno odlučivanje. Koji je drugi način?

0
1

bod

43. Koja je stranka u Republici Hrvatskoj osvojila najviše glasova na većini
parlamentarnih izbora od 1990. do 2011. godine?

0
1

bod

44. Kako se naziva vrsta registriranih političkih stranaka koje djeluju legalno,
a nemaju svoje predstavnike u parlamentu?

0
1

bod

PIG D-S014

02

Politika i gospodarstvo

<p>45. Kako se naziva zbirka osobnih podataka o biračkome pravu u koju se upisuju svi hrvatski državljani s navršениh 18 godina života i s biračkim pravom?</p> <hr/> <hr/>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>46. Koliko sudaca ima Ustavni sud Republike Hrvatske?</p> <hr/> <hr/>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>47. Tko, prema Ustavu Republike Hrvatske, donosi konačnu odluku o sastavu Vlade Republike Hrvatske?</p> <hr/> <hr/>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>48. Koji su oblici udruživanja Republike Hrvatske u saveze s drugim državama zabranjeni Ustavom Republike Hrvatske?</p> <hr/> <hr/>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>49. Što, prema Ustavu Republike Hrvatske, treba učiniti Predsjednik Republike Hrvatske ako mandatar za sastav Vlade Republike Hrvatske ne uspije sastaviti Vladu ili Vlada ne dobije povjerenje u roku od 60 dana nakon prihvaćanja mandata?</p> <hr/> <hr/>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>PIG D-S014</p>	 <p>02</p>

Politika i gospodarstvo

<p>50. Koja institucija može odlučiti o promjeni hrvatskih državnih granica ako Republika Hrvatska ima granični spor sa susjednom državom?</p> <hr/> <hr/>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>51. U kojemu glasilu, prema Ustavu Republike Hrvatske, moraju biti objavljeni zakoni prije nego što stupe na snagu?</p> <hr/> <hr/>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>52. Koja institucija, prema Ustavu Republike Hrvatske, rješava sukob nadležnosti između tijela zakonodavne, izvršne i sudbene vlasti?</p> <hr/> <hr/>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>53. Koliko, prema Ustavu Republike Hrvatske, traje mandat zastupnika Hrvatskoga sabora?</p> <hr/> <hr/>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>54. Koji je ustavni uvjet u Republici Hrvatskoj da netko bude podvrgnut liječničkim ili znanstvenim pokusima?</p> <hr/> <hr/>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>PIG D-S014</p>	 <p>02</p>

Politika i gospodarstvo

<p>55. Studentica je ušteđenim novcem platila studijsko putovanje u Austriju pa mora odgoditi polaganje vozačkoga ispita za godinu dana. Kojim se pojmom označava izdatak za vozački ispit u tome slučaju?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>56. Kako se naziva pojava pada opće razine cijena čime se povećava kupovna snaga novca?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>57. Što dioničarima ostaje od profita dioničarskoga društva nakon odbitka akumulacije i pričuva te nakon isplata članovima upravnoga i nadzornoga odbora?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>58. Kako se naziva trgovačko društvo u kojemu svaki član društva odgovara za obveze društva neograničeno, solidarno i cijelom svojom imovinom?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>59. Koji se oblik ekonomske politike pri realizaciji ekonomskih ciljeva služi kontrolom ponude novca?</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>PIG D-S014</p>	 <p>02</p>

Politika i gospodarstvo

60. Kako se naziva stanje državnoga proračuna kada je trošenje države veće od njezinih prihoda?

0

1

bod

PIG D-S014

02

Politika i gospodarstvo

Prazna stranica

PIG D-S014

99